

Nová technologie v léčbě prostaty pomocí teplé páry. Poprvé v České republice – ve FN Brno

Fakultní nemocnice Brno je v rámci České republiky vůbec první nemocnicí, kde se uskutečnila aplikace nové technologie v léčbě prostaty a jejího nezhooubného zbytnění pomocí teplé páry, tzv. technologie REZUM. Přednosta [Urologické kliniky](#) FN Brno a LF MU prof. MUDr. Dalibor Pacík, CSc., se svým týmem provedl v minulých dnech už první zákroky u šesti pacientů.

Počátky nové technologie sledoval prof. Pacík od roku 2012, kdy spolupracoval na vývoji s americkými kolegy a byl tedy u zrodu nové technologie, která má za sebou jak klinické studie na americkém či evropském kontinentu, tak i potřebné regulační schválení v rámci ČR. Aplikace vodní páry šetrně ošetří zbytnělou prostatickou tkáň, kterou organismus následně sám odbourá pomocí přirozených enzymatických reakcí – tj. procesu hojení.

REZUM

REZUM, tak se jmenuje nová technologie, je vhodná pro léčbu nezhooubného zbytnění prostaty o velikosti 30 až 80 ml u mužů nad padesát let a spočívá v aplikaci sterilní páry do prostaty. Na rozdíl od konvenční endoskopické operace, laserové operace či radiofrekvenční ablace, nevyžaduje Rezum hospitalizaci, tedy delší pobyt v nemocnici. Výkon je velmi krátký (jedná se o několik minut) a je prováděn v lokálním znecitlivění. Rekonvalescence probíhá mnohem rychleji než u standardních metod. Léčba REZUM si klade za cíl stát se alternativou metody první volby.

Základním a unikátním momentem nové technologie je fyzikální princip tzv. konvektivního vedení tepelné energie při aplikaci vodní páry do živé tkáně. Je zcela odlišný od tzv. konduktivního vedení tepelné energie, ke kterému dochází při aplikaci všech ostatních zdrojů (laser, termoterapie, radiofrekvenční ablace...), kdy se energie šíří z buňky na buňku s rizikem nežádoucího poškození okolních tkání a dochází k zániku buněk, nekróze, karbonizaci či jizvení se všemi negativními důsledky.

Při konvektivním vedení, které následuje po aplikaci sterilní vodní páry do tkáně ohraničené přirozenými anatomickými obaly (prostatická žláza je pro svoje uspořádání obzvláště výhodná) dochází k okamžitému rovnoměrnému rozšíření v preformovaném prostoru a při přechodu páry ze skupenství plynného zpět do tekutého (voda) se uvolňuje tepelná energie, která vede k šetrné denaturaci buněčných membrán a k buněčné smrti bez nekrózy, karbonizace (teplota v tkáni nepřevyšuje 70°C), či jizvení, tedy bez rizika poškození okolních tkání. Takto vzniklá léze je následně přirozenými reparačními mechanismy organismu samovolně eliminována a během tří měsíců prakticky vymizí, a s ní i problém jménem „nezhoubné zbytnění prostaty“.

„Pára je aplikovaná jehlou prostřednictvím speciálního endoskopického zařízení zavedeného do močové trubice v její prostatické části. Výkon je prováděn v místní anestezii a je v zásadě koncipován jako ambulantní,“ upřesňuje **přednosta Urologické kliniky FN Brno a LF MU prof. MUDr. Dalibor Pacík, CSc.**

Vybavení dodává firma SurgiCare

Supermoderní technologie se již používá ve Spojených státech, v Evropě zatím především ve Velké Británii, Německu, Francii, Itálii, Švédsku atd. Zatím se jedná o zdravotními pojišťovny nehraný výkon, a jeho cena je shodná jako v ostatních evropských zemích, tedy 35 tis. Kč bez DPH. Na českém území dodává potřebné vybavení firma SurgiCare.

„K bezpečí pacienta významně přispívá i fakt, že každý lékař, který bude chtít svým pacientům Rezum léčbu vodní párou poskytnout, musí být nejprve osobně proškolen v evropském školicím centru,“ uvedl **jednatel a ředitel společnosti SurgiCare Mgr. Luděk Sekyra**. Společnost SurgiCare s.r.o. vznikla v roce 2012 a do českého zdravotnictví po celou dobu své existence přináší produkty předních světových výrobců zdravotnického materiálu.

Na dotazy odpovídá prof. MUDr. Dalibor Pacík, CSc.:

Kdy byla zahájena práce na klinické studii a z jakých předpokladů se vycházelo?

Vlastní klinické práci předcházela dlouhá několikaletá cesta počínaje hypotézou s teoretickými úvahami, následně prací se živými tkáněmi ex vivo, experimenty na zvířeti a první aplikací u člověka. V této fázi jsem byl v roce 2011 osloven americkým partnerem s nabídkou řádné

klinické studie na Urologické klinice FN Brno a tuto nabídku jsem po seznámení s vědeckým a teoretickým základem studie v r. 2012 přijal. V profesní kariéře se zpravidla nepodaří ani jednou stát u zrodu a vývoje zcela nové léčebné metody a technologie (navíc finálně úspěšné). Nám se to poštěstilo.

Kdo všechno spolu s Vámi na studii pracoval?

Americký partner si vybral celkem dvě centra. Vedle Urologické kliniky, kde se mnou na projektu pracovali dva ko-investigátoři kolegové as. Dr. Vítězslav Vít a as Dr. Gabriel Varga, FEBU, to bylo druhé centrum ve švédském Stockholmu.

Dokončení klinické studie (americká multicentrická studie) bylo zřejmě předpokladem pro schválení od FDA. Co to znamenalo?

Znamenalo to, že americký regulační úřad pro kontrolu potravin a léčiv FDA (Food Drug Administration, který dohlíží mimo jiné nad americkým trhem se zdravotnickým materiálem) byl ochoten schválit rozsáhlou multicentrickou klinickou studii napříč Spojenými státy tehdy, když výsledky z našich center budou natolik dobré a přesvědčivé, že bude velmi silný předpoklad metodu dostat následně do každodenního klinického použití. A to se stalo.

Po některých zemích v EU to bude právě Česká republika, respektive Fakultní nemocnice Brno, kde se budou moci poprvé pacienti na tento typ zákroku objednat?

Od roku 2012 jsme se na to postupně připravovali a jsme rádi, že se konečně podařilo tuto technologii dostat i k nám. A to se podařilo v rámci České republiky právě ve FN Brno.

Mgr. Pavel Žára, M. A.

Centrum komunikace

Fakultní nemocnice Brno

tel. +420 532 232 193

e-mail: zara.pavel@fnbrno.cz

Zdroj: <https://www.fnbrno.cz/nova-technologie-v-lecbe-prostaty-pomoci-teple-pary-poprve-v-ceske-republice-ve-fn-brno/t6728>, publikováno 19.12.2019